

هنجارسنجی پرسشنامه سرشت و منش (TCI) در طبقات سنی - جنسی: یافته‌های تکمیلی

تاریخ دریافت مقاله: ۱۳۸۷/۰۶/۰۲ تاریخ پذیرش: ۱۳۸۷/۱۰/۰۸

چکیده

حسین کاویانی*

گروه روان پزشکی و روان‌شناسی بالینی، بیمارستان لشکر، بیمارستان روزبه، دانشگاه علوم پزشکی تهران

زمینه و هدف: یکی از ضروریات علم روان‌شناسی در کشور ما پرداختن به موضوع اعتباریابی آزمون‌های روان‌شناختی است. باید توجه داشت که بدون ابزارهای سنجش معتبر و پایا نمی‌توان به درستی نتایج پژوهش‌های روان‌شناختی اعتماد کرد. مقاله حاضر ارائه‌دهنده داده‌های هنجاری مقیاس‌های پرسشنامه سر پرسشنامه شخصیتی کلونینجر (پرسشنامه سرشت و منش) TCI در طبقات سنی مختلف جمعیت مرد و زن ایرانی است. **روش بررسی:** نخست پرسش‌گران آموزش کافی را در یافتن آزمودنی و چگونگی اجرای پرسش‌نامه دریافت کردند. سپس آنها به مناطق مختلف شهر تهران فرستاده شدند. به طور تصادفی، ۱۲۱۲ نفر زن و مرد در گروه‌های سنی مختلف شهر تهران آزمون شخصیتی TCI را پر کردند. **یافته‌ها:** نمرات هنجاری مقیاس‌های نوجویی NS، آسیب‌پرهیزی HA، پاداش‌وابستگی RD پشتکار Per، خودراهبری SD، همکاری Co و خودفراروی ST به تفکیک سن و جنس در جداول جداگانه ارائه شده است. **نتیجه‌گیری:** تغییرات احتمالی وابسته به سن در نمرات هنجاری و توجیه نظری آنها مورد بحث قرار خواهد گرفت. نمونه مورد مطالعه (از طبقات سنی مختلف و از هر دو جنس) به لحاظ آماری امکان تعمیم داده‌ها را می‌تواند فراهم سازد. کاربرد پرسش‌نامه TCI در جامعه ایران مورد بحث قرار خواهد گرفت. این گزارش در تکمیل یک گزارش قبلی است.

کلمات کلیدی: هنجاریابی، ارزیابی شخصیت، سرشت و منش، TCI

*نویسنده مسئول، تهران، کارگر جنوبی، پایین‌تر از چهارراه لشکر، بیمارستان روزبه
تلفن: ۴-۵۵۴۱۹۱۵۱
email: h.kaviani@usa.com

مقدمه

زیر مقیاس‌های مربوط را به دست آورد. این یافته‌ها و نمرات هنجاریابی برای گروه‌های سنی و جنسی مختلف می‌تواند زمینه را برای کاربرد TCI در ایران فراهم کند. کلونینجر مدلی عمومی را ارائه داده است که شخصیت بهنجار و نابهنجار را در بر می‌گیرد. بر این اساس، در این نظریه‌ها معمولاً ساختارهای فنوتایپی و ژنوتایپی یکسان فرض می‌شوند. کلونینجر علاوه بر استفاده از یافته‌ها و نظریه‌گری^۱، از نظریه شخصیتی روان‌پزشک سوئدی، هنریک سجویرینگ^۱ نیز استفاده کرده است، او مدلی براساس نظریه‌های عصبی-ژنتیک ارائه کرده است. سجویرینگ سه بُعد متانت ۲۴ (در مقابل تکانشوری)، اعتماد^۳ (در مقابل وسواسی-اجباری) و پایداری^۴ (در مقابل ویژگی دمدی مزاج اجتماع‌آمیز) را مطرح کرد (به نقل از منبع ۲). کلونینجر مدل عصبی-زیستی^۵ خود را برای توضیح مؤلفه‌های سرشت ارائه کرد.^{۶-۷} در گام اول، او معتقد است که سامانه‌های سرشتی در مغز دارای سازمان‌یافتگی کارکردی^۶ متشکل از

این مقاله در تکمیل یک مطالعه قبلی^۱ به چاپ می‌رسد. کلونینجر Cloninger تلاش کرده است با نگاه و تاکید بر پارامترهای زیست‌شناختی یک چهارچوب نظری محکم را در دو زمینه سرشت و منش پدید آورد.^۲ در واقع او جزء نظریه‌پردازان سرشتی شخصیت است که پرسشنامه Cloninger's Temperament and Character Inventory (TCI) را برای سنجش چهار بعد سرشتی شخصیت و نیز سه بعد منش (یعنی ویژگی‌هایی که تحت تأثیر عوامل محیطی در ساختار شخصیتی فرد پدید آمده است)، عرضه کرده است. کاربرد پرسشنامه‌های معتبر نظیر TCI می‌تواند یکی از مشکلات بالینی روان پزشکی در ایران، یعنی سنجش شخصیتی را تا حدودی حل کند. در چاپ ششم کتاب جامع روان‌پزشکی^۳ این پرسشنامه مورد توجه قرار گرفته است. یک مطالعه قبلی^۱ با تکیه بر یک روش‌شناسی معتبر، روائی صوری و محتوایی و ضرایب پایایی و روائی این پرسشنامه و

اطلاعات به دست آمده از پرسش‌نامه‌ها به دلیل اخلاقی به صورت محرمانه برخورد شد. پرسشنامه شخصیتی سرشت و منش کلونینجر TCI برای سنجش خصلت‌ها و ویژگی‌های شخصیتی ساخته شده است که یا از طریق وراثت یا از طریق محیط (منش) در فرد موجود است. این پرسشنامه هفت مقیاس گوناگون دارد:

(۱) نوجویی (Novelty seeking، ۲) آسیب‌پرهیزی Harm avoidance، (۳) پاداش‌وابستگی (Reward dependence، ۴) پشتکار (Persistence، ۵) همکاری، (۶) خودراهبری self-directiveness و (۷) خودفروری Self-transcendence. چهار مقیاس اول ابعاد سرشت و سه مقیاس دوم ابعاد منش را می‌سنجد. چگونگی انتخاب و ترکیب پرسشگران، آموزش و شیوه اجرا در گزارش قبلی^۱ توضیح داده شده است. از نرم‌افزار SPSS ویراست ۱۱ برای آمار و اندازه‌گیری شاخص‌های توصیفی و تعیین حدود بالایی و پائینی در حد اطمینان ۹۵٪ استفاده شد.

یافته‌ها

یافته‌های هنجاری نمرات مقیاس‌های هفت‌گانه پرسشنامه TCI به تفکیک طبقات سنی و جنسی مختلف در جدول ۱ و نمرات کل به تفکیک جنس برای تمام مقیاس‌ها در جدول ۲ آمده است.

سامانه‌های متفاوت و مستقل از یکدیگر برای فعال‌سازی، تداوم و بارداری رفتار در پاسخگویی به گروه‌های معینی از محرک‌هاست. هدف این مقاله ارائه نمرات هنجاری پرسشنامه TCI متناسب با جنسیت و گروه‌های سنی مختلف جمعیت است. پرسش‌نامه TCI در بسیاری از کشورها مانند کشور ترکیه اعتباریابی شده و به کار می‌رود.^۸

روش بررسی

جمعیت مورد مطالعه ۱۲۱۲ نفر مرد و زن از سنین مختلف (۱۹-۱۵، ۲۰-۲۹، ۳۰-۳۹، ۴۰-۴۹، ۵۰ سال به بالا) از مناطق مختلف شهر تهران در پاییز ۱۳۸۴ بود که به صورت تصادفی غیرسیستماتیک از میان ساکنین شهر تهران و مراجعه به ادارات و منازل دعوت به شرکت در تحقیق شدند. حجم نمونه و روش محاسبه آن برای رسیدن به ضرایب همبستگی ۰/۶۰ و $power=0.80$ برای هر رده سنی و جنسی (۱۰ رده) حدود ۲۰ نفر نیاز بود. برای تقسیمات بعدی و نیز احتمال ریزش نمونه، ۱۲۰۰ نفر در کل در نظر گرفته شد و نهایتاً ۱۲۱۲ نفر آزمون شدند. معیارها برای انتخاب آزمودنی‌ها و ورود آنها به مطالعه، سلامت روانی و تحصیلات بالاتر از سوم راهنمایی بود، همچنین اگر افراد دارای سابقه آسیب‌های مغزی یا دچار عقب ماندگی ذهنی بودند، از ورود آنها به مطالعه جلوگیری می‌شد. با

جدول- ۱: میانگین، انحراف استاندارد (SD) و حد بالایی/ حد پائینی (با فاصله اطمینان ۹۵٪) نمرات در مقیاس‌های شخصیتی پرسشنامه TCI در طبقات مختلف

سن	جنس	مرد	زن	مرد	زن	مرد	زن	مرد	زن	مرد	زن	مرد	زن	مرد	زن
۱۵-۱۹ سال	حد پائینی	۹/۱۵	۸/۹۳	۶/۰۳	۸/۹۳	۷/۸۹	۸/۰۸	۲/۶۸	۲/۴۷	۱۳/۵۳	۱۲/۰۶	۱۵/۸۶	۱۶/۸۳	۸/۵۶	۸/۹۵
	میانگین	۹/۸۶	۹/۶۳	۶/۸۱	۸/۳۵	۲/۹۸	۸/۵۱	۲/۹۸	۲/۷۲	۱۴/۴۲	۱۳/۰۱	۱۶/۶۴	۱۷/۶۴	۹/۱۸	۹/۵۴
۲۰-۲۹ سال	حد بالایی	۱۰/۶۱	۱۰/۳۳	۷/۵۸	۸/۸۱	۳/۲۹	۸/۹۴	۳/۲۹	۲/۹۷	۱۵/۳۲	۱۳/۹۵	۱۷/۴۳	۱۸/۴۴	۹/۸۱	۱۰/۱۴
	میانگین	۳/۹۴	۳/۸۳	۴/۰۵	۳/۸۳	۱/۶۰	۲/۳۳	۲/۴۳	۱/۳۳	۴/۷۰	۵/۱۴	۴/۱۳	۴/۳۹	۳/۲۸	۳/۲۵
۳۰-۳۹ سال	حد پائینی	۸/۳۱	۸/۴۴	۶/۳۰	۸/۴۴	۷/۹۴	۸/۳۹	۳/۱۱	۲/۵۶	۱۴/۰۹	۱۳/۳۶	۱۷/۲۵	۱۷/۵۱	۹/۴۸	۹/۹۱
	میانگین	۸/۹۹	۹/۱۸	۷/۰۸	۸/۳۶	۳/۳۵	۸/۸۱	۳/۳۵	۲/۸۲	۱۴/۹۷	۱۴/۳۹	۱۷/۹۹	۱۸/۲۸	۱۰/۰۳	۱۰/۴۳
۴۰-۴۹ سال	حد بالایی	۹/۶۷	۹/۹۲	۷/۸۶	۹/۹۲	۳/۵۹	۹/۲۳	۳/۵۹	۳/۰۸	۱۵/۸۴	۱۵/۴۱	۱۸/۷۴	۱۹/۰۶	۱۰/۵۷	۱۰/۹۵
	میانگین	۳/۷۶	۴/۲۲	۴/۳۱	۴/۲۲	۱/۳۵	۲/۳۷	۱/۳۵	۱/۴۹	۴/۸۲	۵/۸۳	۴/۱۱	۴/۱۱	۴/۸۲	۲/۹۶
۵۰ سال و بالاتر	حد پائینی	۷/۳۳	۷/۹۰	۵/۸۹	۷/۹۰	۳/۱۷	۸/۱۱	۳/۱۷	۲/۹۸	۱۵/۶۹	۱۴/۱۶	۱۸/۱۶	۱۸/۵۳	۹/۳۵	۹/۸۸
	میانگین	۷/۸۸	۸/۴۷	۶/۵۶	۸/۳۲	۳/۳۹	۸/۴۹	۳/۳۹	۳/۲۰	۱۶/۴۳	۱۴/۹۹	۱۸/۷۸	۱۹/۰۸	۹/۸۶	۱۰/۳۴
۴۰-۴۹ سال	حد بالایی	۸/۴۴	۹/۰۴	۷/۲۴	۹/۰۴	۳/۶۰	۸/۸۲	۳/۶۰	۳/۴۲	۱۷/۱۷	۱۵/۸۳	۱۹/۳۹	۱۹/۶۲	۱۰/۳۷	۱۰/۸۱
	میانگین	۳/۳۵	۳/۴۹	۴/۰۸	۳/۴۹	۲/۳۰	۲/۳۳	۲/۳۰	۲/۳۰	۴/۴۵	۵/۱۰	۳/۷۱	۳/۳۵	۳/۱۰	۲/۸۳
۵۰ سال و بالاتر	حد پائینی	۷/۰۸	۷/۱۴	۶/۲۹	۷/۱۴	۳/۴۹	۸/۱۸	۲/۸۳	۲/۸۳	۱۴/۰۹	۱۴/۰۹	۱۷/۹۲	۱۸/۹۸	۹/۴۰	۹/۳۹
	میانگین	۷/۶۱	۷/۷۸	۷/۰۰	۷/۷۸	۳/۰۸	۸/۳۸	۳/۰۸	۳/۱۱	۱۵/۶۲	۱۵/۱۰	۱۸/۶۱	۱۹/۶۶	۹/۹۳	۱۰/۰۱
۵۰ سال و بالاتر	حد بالایی	۸/۱۳	۸/۴۲	۷/۷۱	۸/۴۲	۳/۲۵	۹/۲۸	۳/۲۵	۳/۳۹	۱۶/۴۳	۱۶/۱۱	۱۹/۲۸	۲۰/۳۵	۱۰/۴۷	۱۰/۶۳
	میانگین	۳/۰۵	۳/۲۴	۴/۱۵	۳/۲۴	۱/۴۵	۲/۷۶	۱/۴۵	۱/۴۳	۴/۷۲	۵/۰۷	۳/۹۶	۳/۴۵	۳/۱۲	۳/۱۴
۵۰ سال و بالاتر	حد پائینی	۶/۹۸	۶/۷۹	۵/۸۹	۶/۷۹	۲/۸۸	۸/۲۶	۲/۸۸	۲/۸۸	۱۵/۴۹	۱۵/۲۲	۱۸/۱۴	۱۸/۳۸	۹/۴۸	۹/۴۱
	میانگین	۷/۶۶	۷/۴۱	۶/۶۳	۷/۴۱	۳/۰۴	۸/۷۰	۳/۰۴	۳/۰۴	۱۶/۳۹	۱۵/۲۰	۱۸/۸۶	۱۹/۱۵	۱۰/۱۰	۹/۹۹
۵۰ سال و بالاتر	حد بالایی	۸/۳۴	۸/۰۲	۷/۳۷	۸/۰۲	۳/۳۰	۹/۱۴	۳/۳۰	۳/۶۷	۱۷/۳۱	۱۶/۱۸	۱۹/۵۸	۱۹/۹۲	۱۰/۷۲	۱۰/۵۷
	میانگین	۳/۶۵	۳/۱۱	۳/۹۷	۳/۱۱	۱/۳۹	۲/۴۳	۱/۳۹	۱/۳۸	۴/۸۹	۴/۹۷	۳/۸۴	۳/۹۲	۳/۳۴	۲/۹۳

NS= Novelty Seeking, HA= Harm Avoidance, RD= Reward Dependence, Per= Persistence, Co= Cooperativeness, SD = Self Directiveness, ST= Self-Transcendence

جدول-۲: میانگین (انحراف استاندارد) و حد بالایی / حد پایینی (با فاصله اطمینان ۹۵٪) نمرات کل و به تفکیک جنس در مقیاس‌های TCI (n=۱۲۱۲)

مقیاس‌ها	مرد	زن	کل
NS	حد پایینی	۸/۲۵	۸/۲۴
	میانگین	۸/۵۵(۳/۷۰)	۸/۴۵(۳/۶۷)
HA	حد بالایی	۸/۸۵	۸/۶۵
	حد پایینی	۷/۸۷	۷/۲۶
RD	میانگین	۸/۲۳(۴/۳۹)	۷/۵۰(۴/۳۰)
	حد بالایی	۸/۵۸	۷/۷۵
Per	حد پایینی	۸/۴۵	۸/۳۷
	میانگین	۸/۶۴(۲/۴۰)	۸/۵۰(۲/۳۸)
Co	حد بالایی	۸/۸۳	۸/۶۳
	حد پایینی	۲/۹۳	۳/۰۳
SD	میانگین	۳/۰۴(۱/۴۱)	۳/۱۱(۱/۴۲)
	حد بالایی	۳/۱۶	۳/۱۹
ST	حد پایینی	۱۸/۴۱	۱۸/۲۵
	میانگین	۱۸/۷۳(۳/۹۷)	۱۸/۴۷(۳/۹۹)
Per	حد بالایی	۱۹/۰۶	۱۸/۷۰
	حد پایینی	۱۴/۱۰	۱۴/۸۰
SD	میانگین	۱۴/۵۳(۵/۲۹)	۱۵/۰۸(۵/۰۵)
	حد بالایی	۱۴/۹۵	۱۵/۳۷
ST	حد پایینی	۹/۸۴	۹/۷۸
	میانگین	۱۰/۰۹(۳/۰۲)	۹/۹۶(۳/۱۰)
Co	حد بالایی	۱۰/۳۲	۱۰/۱۳
	حد پایینی	۱۰/۰۸	۱۰/۱۳

NS= Novelty Seeking, HA= Harm Avoidance, RD= Reward Dependence, Per= Persistence, Co= Cooperativeness, SD = Self Directiveness, ST= Self-Transcendence

بحث

سن رفتارهای آسیب‌پرهیز در زنان کاسته می‌شود. میزان آسیب‌پرهیزی در مردان با افزایش سن تغییر محسوسی نمی‌کند. نمرات هنجاری پاداش وابستگی RD نشان می‌دهد که ظاهراً این خصلت با تغییرات سنی تغییری نمی‌کند. چنین فرضی را محتویات جدول و نبود همبستگی این خصلت و سن پشتیبانی می‌کند. نمرات هنجاری پشتکار Per حاکی از آن است که این ویژگی با افزایش سن افزایش می‌یابد. در واقع، افزایش سن و پختگی‌های شخصیتی می‌تواند چنین پیامدی را به همراه داشته باشد. نمرات هنجاری مقیاس همکاری Co نیز در سنین بالاتر افزایش می‌یابد. طبق نتایج مطالعه قبلی ضریب همبستگی مثبت بین سن و همکاری این مشاهده را تأیید می‌کند. نمرات هنجاری خودراهبری SD نشان می‌دهد که ظاهراً این خصلت در زنان کمتر از مردان است و البته میزان آن در هر دو جنس با افزایش سن افزایش می‌یابد. چنین فرضی را محتویات جداول ۱ و ۲ پشتیبانی می‌کند. به نظر می‌رسد با گذشتن از سال‌های جوانی که معمولاً همراه با تحولات و تغییرات زیادی است، فرد با کسب تجربیات بیشتر به جایگاه بهتری در هدایت خود و دیگران دست می‌یابد. کلونینجر^{۹-۱۱} ادغان می‌دارند که نمرات همکاری و خود-راهبری با افزایش سن افزایش پیدا می‌کند و آن را نشان‌دهنده بلوغ

گزارش حاضر به ارائه یافته‌های تکمیلی برای یک مطالعه قبلی^۱ پرداخته است، نمرات هنجاری پرسشنامه سرشت و منش کلونینجر TCI در طبقات سنی مختلف جمعیت مرد و زن ایرانی. به طور اختصاصی، گزارش قبلی ضریب روائی (از طریق همبستگی با معیار خارجی external criterion بر آمده از مصاحبه)، ضریب پایایی (از طریق همبستگی با نمرات باز-آزمون) و نتایج تحلیل عوامل بود. نمونه مورد مطالعه (از طبقات سنی مختلف و از هر دو جنس) به لحاظ آماری امکان تعمیم داده‌ها را می‌تواند فراهم سازد. نمرات هنجاری نوجویی NS نشانگر آن است که به نظر می‌رسد با افزایش سن به تدریج از میزان این خصلت در آدم‌ها کاسته می‌شود. با مراجعه به ویژگی‌های نوجویی (راغب به فعالیت اکتشافی، خواهان تحریک و هیجان، مخالف یک‌نواختی، گرفتن تصمیم سریع با اطلاعات اندک علاقه‌مند به خطر و ...) و کاهش این ویژگی‌ها در سنین بالاتر، چنین تغییری قابل تبیین به نظر می‌رسد. کلونینجر^{۹-۱۱} نشان دادند که نمرات بُعد نوجوانی با افزایش سن کاهش می‌یابد (در حدود ۱۰ درصد). نمرات هنجاری آسیب‌پرهیزی HA گویای آن است که از میزان این خصلت در سنین بالاتر در زنان کم می‌شود. به نظر می‌رسد با افزایش

تاکنون آزمون‌های بسیار قدیمی نظیر ام.ام.پی.آی. در ایران به عنوان ابزار کمک تشخیصی به گرفته شده است. چنانچه پژوهش‌های تکمیلی به مطالعه جمعیت بالینی و چگونگی پاسخ این جمعیت به این پرسشنامه پردازد، احتمالاً می‌توان TCI را به عنوان یک جایگزین مناسب در کار بالینی پیشنهاد کرد. این تحقیق در جمعیت تهران انجام شد و سنین مختلف مردان و زنان را دربرگرفت. هرچند تعمیم نتایج به مناطق دیگر ایران باید با احتیاط صورت گیرد. یکی از جنبه‌هایی که می‌توان در تحقیقات بعدی به آن پرداخت یافتن نیمرخ روانی اختلال‌های شخصیتی است. در این زمینه کارهایی انجام گرفته است.^{۱۳،۱۴} پرسشنامه TCI این امکان را به واقعیت نزدیک می‌کند.

روانی طبیعی افراد بر اثر گذشت عمر است. نمرات هنجاری خودفراروی ST نشان می‌دهد که این خصلت با تغییرات سنی تغییری نمی‌کند. همان‌طور که در برخی پیشنهادها و پژوهش‌ها گفته و پی‌گیری شده (برای مثال^{۱۱،۱۲})، کاربرد این پرسشنامه در کارهای بالینی (روان‌پزشکی) می‌تواند برای بسیاری از مشکلات تشخیصی راه‌گشا باشد. با تحقیق بر روی جمعیت‌های بالینی از جمله بیماران مبتلا به اختلال‌های خلقی، اختلال‌های اضطرابی، اختلال‌های افسردگی و غیره، می‌توان نیمرخ روانی هر یک از این اختلال‌ها را ارائه داد. بی‌شک، نیمرخ بالینی به‌دست آمده از واحدهای تشخیصی مختلف می‌تواند متخصصان بالینی را در امر تشخیص یاری رساند.

References

۱. کاویانی حسین، پورناصح مهرانگیز. اعتباریابی و هنجارسازی پرسشنامه سرشت و منش کلونینجر TCI در جمعیت ایرانی. مجله دانشکده پزشکی ۱۳۸۴؛ سال ۶۳، شماره ۲: صفحات ۸۹ تا ۹۸.
2. Cloninger CR. A unified biosocial theory of personality and its role in the development of anxiety states. *Psychiatr Dev* 1986; 4: 167-226.
3. Cloninger CR, Svrakic DM. Personality dimensions as a conceptual framework for explaining variations in normal, neurotic and personality disordered behavior. In: Burrows GD, Noyes R, Roth M. *Handbook of Anxiety*. Netherlands: Elsevier; 1992. p. 79-104.
4. Cloninger CR. A systematic method for clinical description and classification of personality variants. A proposal. *Arch Gen Psychiatry* 1987; 44: 573-88.
5. Cloninger CR. Neurogenetic adaptive mechanisms in alcoholism. *Science* 1987; 236: 410-6.
6. Cloninger CR. Brain networks underlying personality development. In: Carroll BJ, Barrett JE, editors. *Psychopathology and the Brain*. New York: Raven Press; p. 183-208.
7. Cloninger CR, Przybeck TR, Svrakic DM. The Tridimensional Personality Questionnaire: U.S. normative data. *Psychol Rep* 1991; 69: 1047-57.
8. Kose S, Sayar K, Kalelioglu U, Aydin N, Celikel FC, Gulec H, et al. Normative data and factorial structure of the Turkish version of the Temperament and Character Inventory. *Compr Psychiatry* 2009; 50: 361-8.
9. Cloninger CR, Svrakic DM. Differentiating normal and deviant personality by the seven factor personality model. In: Strack S, Lorr M, editors. *Differentiating Normal and Abnormal Personality*. New York: Springer Publishing Co; 1994. p. 40-64.
10. Gray JA. A critique of Eysenck's theory of personality. In: Eysenck HJ. *A Model for Personality*. Berlin: Springer-Verlag; 1981. p. 246-77.
11. Sadock BJ, Sadok VA. Kaplan and Sadock's *Comprehensive Textbook of Psychiatry*. 7th ed. Philadelphia: Lippincott Williams & Wilkins; 2000.
12. Becerra B, Páez F, Robles-García R, Vela GE. Temperament and character profile of persons with suicide attempt. *Actas Esp Psiquiatr* 2005; 33: 117-22.
13. Richter J, Brändström S. Personality disorder diagnosis by means of the Temperament and Character Inventory. *Compr Psychiatry* 2009; 50: 347-52.
14. Nestadt G, Costa PT Jr, Hsu FC, Samuels J, Bienvenu OJ, Eaton WW. The relationship between the five-factor model and latent Diagnostic and Statistical Manual of Mental Disorders, Fourth Edition personality disorder dimensions. *Compr Psychiatry* 2008; 49: 98-105.

Normative data on Temperament and Character Inventory (TCI): complimentary findings

Received: August 23, 2008 Accepted: December 28, 2008

Abstract

Kaviani H.*

Department of Psychiatry, Tehran
University of Medical Sciences

Background: It is extremely important to validate psychological (psychometric) tools before use in research projects. In fact without reliable and valid psychological tools, we can not rely on research results. TCI contains subscales designed to measure seven different personality traits and characteristics. This paper presents complementary findings to a previous study. In fact, the aim of this study was to summarize a normative data of TCI for an Iranian sample of men and women with different ages.

Methods: At first all research workers, who collected data in present study, were trained for the skills needed in order to communicate with the participant and to conduct the questionnaire. Randomly selected participants (n=1212) completed TCI questionnaire.

Results: The results showed normative data for the subscales novelty seeking (NS), harm avoidance (HA), reward dependence (RD), persistence (Per), self directiveness (SD), cooperation (Co) and self transcendence (ST) for different gender and age classes.

Conclusions: Similarities and differences of the present findings and other studies will be theoretically discussed. The sample of participants in this study allows us to generalize the collected data. The results shows that now we can benefit from using the questionnaire in Iranian society. Different applications of TCI in various clinical and normal settings will be discussed. The present results is complementary to the previous findings reported in the same journal.

Keywords: Personality assessment, temperament and character, TCI, normative data

*Corresponding author: Rouzbeh
Hospital, South Kargar,
Tehran Iran.
Tel: +98-21-55419151-4
email: h.kaviani@usa.com